

” Där Gud blev hemlös ”

G.K. Chesterton skriver i en dikt ” Julens hem ” :

På den plats där Gud blev hemlös
fick alla människor ett hem.

Det heter i evangeliet : ” Det fanns inte rum för dem i härbärgen.” Det var inte otur för Maria och Josef att det var så. Eller en slump. I det skeendet där Gud är med finns det varken otur eller slump. Det var kanske bestämt årskilometer tidigare i Guds rådslut att det skulle bli så.

Julen är en sådan glad högtid för alla som har ett eget hem och särskilt där det finns barn. Den kan bli tung och vemodig för dem som är utan hem – en påminnelse om något som gått förlorat eller någon som inte längre finns med i familjekretsen. Många i vårt land är utan egen bostad och millioner flyktingar i Europa bor ännu sammanpackade i träbaracker och plåtskjul. Många är på grund av sina yrken förhindrade att fira julen hemma.

När Gud kom till jorden lät han sig födas bland de hemlösa. Bättre än några andra skulle dessa alltså ännu idag kunna uppleva något av detsamma som herdarna ute från marken och ta emot julens egentliga budskap, så väldigt just i sin nakenhet, avklätt allt glittrande mänskligt och kommersiellt kamouflage.

En senhöstkvald var jag på ett barnavårdssammanträde. Där får man ju bl.a. försöka ordna för hemlösa barn. Medan jag satt där kom några rader ur Esaias Tegnér's stora dikt ” Sång till solen ” för mej. Det heter där i slutorden :

” Och tidens barn här satt i skolen
få kanske se sin fader bortom solen. ”

Jag tänkte : vad är vi ledamöter i barnavårdsnämnder och vi alla andra som på ett eller annat sätt bestämmer, vad är vi annat än barn i en underlig tillvaro, mycket mer hemlösa än vi själva anar? Av en osynlig barnavårdsnämnd har vi blivit placerade på olika skyddshem, vårdhem, fosterföräldrahem eller uppfostringsanstalter. Vad är t. ex. äktenskapet annat än en uppfostringsanstalt eller kanske något av ett skyddshem för tämligen efterblivna barn?

Med lätt läsbara bokstäver står ordet ” hemlöshet ” skrivet över så många ansikten och i så många ögon. Jäktet, nöjesindustrin, de hektiska säsongerna, också det febrila arbetstempot är uttryck för en inre hemlöshet. Man skulle kanske våga antagandet att det är något av samma hemlöshetskänsla som driver människorna också till julottan. Det är kanske något mer än en stämning som man söker. Själva stämningen djupnar ju så lätt till något mer och annat. Albert Engström skriver : ” Har du sett något ljus som slår dig och griper fast om din själ som det ljus som möter dig då kyrkdörren öppnas? ” Det är en hemkänsla som fyller en, när man går över den nöta tröskeln in i helgedomen. Var nånstans kan man starkare uppleva samhörigheten både med sina närmaste och med gångna generationer?

Julevangeliet är universellt. Det kungör en kärlek som upphäver alla avstånd mellan kontinenterna och famnar världen i ett enda ljusskimrande här och nu. Det flyttar folken och raserna tätt intill varandra. Detta hade man en känsla av långt innan flyget eliminerade avstånden i tid och rum, och man i avlägsna , ensligt belägna kyrkor sjöng julpsalmen:

(oavslutad, sidor fattas)